

ВИСШЕ ВОЕННОМОРСКО УЧИЛИЩЕ "Н. Й. ВАПЦАРОВ"

9026 Варна, ул. "В.Друмев" No73, тел.052/632-015, факс 052/303-163

"FILII MARIS SUMUS"

СТ А Н О В И Щ Е

от кап. I ранг професор, д.в.н.. инж. Боян Кирилов Медникаров
за дисертационен труд за получаване на образователна и научна
степен "доктор"

по професионално направление 9.1. "Национална сигурност", научна
специалност „Военнополитически аспекти на морската сигурност“.

Автор на дисертационния труд: Сияна Бориславова Люцканова

Тема на дисертационния труд: "Морската политика на България в
променящата се среда на сигурност в Черноморския регион"

1. Представеният дисертационен труд разработва проблем, свързан с доктриналния дефицит по отношение на националното измерение на морските политики. Решаването му е от значение за работата в различни научни направления. Резултатите от разработката могат да се приложат широко в областта на управлението на морските дейности в държавната администрация, изискващи определяне на националните морски интереси. Проблемът и задачите на разработката са актуални. Концептуалното осигуряване на целите и принципите на националната морска политика е предпоставка за прилагането им на организационно ниво. Подобен подход прилагат редица европейски морски страни, които изрично дефинират морското дело като важен за националните интереси отрасъл.

В този смисъл темата на предложения дисертационен труд е изключително актуална. Тя има не само теоретична, но и подчертано

научно-приложна значимост и поради факта, че докторантът обосновава и практически решава концептуални и организационни въпроси, свързани с изследваната проблематика.

2. Дисертантът познава задълбочено и многостранно състоянието на дефинирания проблем. Показателен за тази констатация е анализът на добре подбраните многобройни наши и чуждестранни теоретични източници, които са 135 на брой на български, руски, английски и немски език. Използваният материал е достоверен, в по-голямата си част представлява издания на различни университети или произведения на ерудирани учени. Анализът, на който те са подложени, е резултатен и подпомага изпълнението на поставените изследователски задачи. Теоретичните извори са оценени от кандидата творчески от гледна точка на неговия професионален опит на преподавател по изследваната проблематика. Освен на разгледания литературен материал авторът основава разработката и на поуки от опита и практиката, придобит като експерт в международното сътрудничество и отбранителната политика на Министерство на отбраната, както и по време на обучения и стажове в САЩ, Германия и Белгия.

3. Избраната методика за изследване включва различни изследователски подходи и осигурява постигането на формулираните цел и задачи на дисертационния труд. В основата ѝ сполучливо се комбинират методи, като: съдържателния (контент) анализ; използването на сценарии и най-вече системният анализ и синтез.

От дисертационния труд личи и личното отношение на кандидата към разглеждания проблем и наличието на творчески подход към работата за решаването му.

4. Получените резултати в дисертационния труд в много голяма степен формират основите на концептуалната рамка на формирането на националната морска политика, приложима в широк спектър от функционални направления. Те дават основание да бъдат формулирани следните съществени научни и приложни приноси на дисертационния труд:

Научни приноси:

- Обобщена е акумулираната съвкупност от знания по проблема на дефиниране на национална морска политика. Разкрити са същността и съдържанието на проблема, както и областите и функционалните направления, в които ще се формулира и реализира морската политика на страната.

- Селектирани са теоретичните постижения, които до настоящия момент не са отчитани и използвани за целите на формулиране на национална морска политика

- Разкрити са нови страни на средата на сигурност в Черноморския регион и тяхното влияние върху морската политика на страната.

Приложни приноси

- Извлечени са поуки от практиката в световен и национален мащаб по проблемната област на формулиране на национална морска политика.

- Структурирано е знание за формиране на принципи и подходи за вземане на политически решения, осигуряващи националното развитие, базирани на защита на националните интереси в морската сфера.

- Адаптиран е възгледа за използване на подхода „*congagement*” и е предложено същият да бъде използван като нов инструмент в актуалната среда за сигурност, свързана с кризата Русия-Украйна.

- Синтезирана е конструкция от знания за обучение на специалисти и за научни изследвания в областта на морската политика в национален, регионален и глобален мащаб.

5. Може да се направи оценката, че дисертационният труд и достигнатите приноси са лично дело на дисертанта. Доказателство за това е задълбочеността на извършените анализи и изключително доброто взаимно обвързване и систематизиране на получените резултати.

6. Авторефератът е разработен съгласно изискванията на правилника на ВВМУ „Н.Й.Вапцаров” – Варна. Той правилно отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд. Авторефератът дава ясна представа за същността на проблема, целта и задачите на дисертацията както и за пътя по който те се решават

6. Дисертационният труд е достатъчно добре подкрепен с публикации - общо три на брой (самостоятелни). Те са докладвани на научни конференции в три различни висши учебни заведения и са публикувани в сборниците им с научни трудове.

7. Резултатите от дисертационния труд към настоящия момент са използвани реално за постигане на решения в предметната област. Те са намерили приложение при обучението на студенти във Висшето Военноморско Училище „Н.Й.Вапцаров”, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, Морски Университет в Констанца, Румъния по съвместна магистърска специалност „Морска сигурност и безопасност”, участие в национални и международни конференции в областта на сигурността.

Същите могат да послужат и за основа за разработване на национални и институционални документи, свързани с формирането на морската политика на Р България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчитайки актуалността на научния проблем, изследван от Сияна Бориславова Люцканова в дисертационния труд “Морската политика на България в променящата се среда на сигурност в Черноморския регион“, неговия обем и качеството на постигнатите научни резултати, считам, че той представлява завършено научно изследване. Разработката несъмнено има научни и приложни приноси и съответства на изискванията на ЗРАС и Правилника за неговото прилагане за получаване на образователна и научна степен “доктор” .

В тази връзка, давам положителна оценка за представения труд и убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Сияна Бориславова Люцканова образователната и научна степен “доктор” по научната специалност „Военнополитически аспекти на морската сигурност“.

РЕЦЕНЗЕНТ:

кап. I ранг, проф., д.в.н.

МЕДНИКАРОВ

гр. Варна

28 юни 2015 г.

